

"La campanya del PSPV és purament PSOE"

L'escriptor Joan F. Mira (València, 1939) ha fet el pas del món cultural a l'activitat política. Com a candidat del BNV-Valencians pel Canvi-els Verds al Congrés, vol contribuir a consolidar un referent polític valencià que posi punt final a l'hegemonia del PP.

Què l'ha fet decidir passar del món de la cultura al de la política?

—La situació. Constatar que al País Valencià, encara que externament sembla que hi ha molta gent que no ho nota, en ètica-política o político-nacional hi ha una situació molt preocupant. Això és el que vam intentar denunciar en aquell manifest de "Valencians pel Canvi", un tipus de govern que ens porta al desastre moral i com a país, consistent en un parc d'atraccions i muralles de ciment. I un tipus d'oposició majoritària que està com està, que tothom ho sap, que bàsicament actua d'oposició de si mateixa, i amb una molt escassa exemplaritat moral i política.

La meua procedència és de la militància del món cultural, vaig ser president d'Acció Cultural, però hi ha molta més gent que procedeix d'antigues militàncies polítiques, de desencantaments i desmoralitzacions diverses, del món sindical, acadèmic, que van pensar que calia fer aquesta resposta política, cívica, ètica i nacional.

—El congrés constituent del Bloc va plasmar una evolució ideològica per abraçar un espai més ampli...

—Aquesta evolució ideològica ha estat més de titulars de premsa que real. Dubte molt que alguns titulars de premsa s'hagen escrit després de llegir la ponència política del congrés. Jo me l'he llegida amb molt de deteniment i tot continua situat en allò que diríem espai progressista.

Pel que jo he vist i he constatat, el Bloc continua situat a l'esquerra. Evidentment que no és l'esquerra clàssica, amb tots els components de classisme, etc. Però és que la societat i les ideologies també han evolucionat. Si la realitat canvia i les ideologies polítiques no, malament.

—Què fa que l'electorat del País Valencià, tradicionalment d'esquerra, hagi canviat fins el punt que

ara és la dreta qui s'emporta la victòria electoral?

—Si sumes el total de vots de dreta i d'esquerra, el canvi no és tan gros. El que passa és que sí que hi ha hagut una transferència de vots de classes mitjanes urbanes, etc., que en un moment determinat es van il·lusionar amb la idea de renovació i de modernització que significava el PSOE. I per això el van abandonar. Això passa a tot l'estat on hi juga la dinàmica PSOE-PP. On hi ha altres ofertes polítiques hi ha altres dinàmiques, per exemple, el que passa al País Basc, Galícia o Catalunya és diferent.

La trajectòria dels governs socialistes, amb tots els aspectes negatius, crisis, corrupció i escàndols va fer despenjar de l'esquerra clàssica molta gent. I l'aparició d'una certa eufòria econòmica, amb motius o sense, també afavoreix el suport a aquella gent que representa la sensació de prosperitat, que per a molta gent era el PP. Si a això li sumem la crisi per què ha passat el PSPV...

És perfectament explicable, sobretot al País Valencià, perquè no hi ha hagut un tercer punt de referència propi, nacional, valencià i progressista, que haguera recollit gran part de la gent que votava l'esquerra i que havia quedat desencantada.

—El congrés del Bloc també va acabar de dibuixar un nou model de nacionalisme valencià. En què consisteix el canvi?

—En la consolidació ideològica d'un fet real. El País Valencià, en

termes polítics —no entre en temes d'història, de llengua de comunitat cultural, de tot allò que crea afinitats a escala de Països Catalans— funciona com una entitat diferent. És a dir, té el seu propi marc i espai de referència. Per tant, potenciar un nacionalisme polític valencià —en termes polítics, ja que parlo d'un partit polític—, és una cosa que resulta perfectament coherent. Sobretot, vist que determinats projectes, que

"Cal un referent polític valencià amb el qual el país es pugua reconèixer, que permeta que el País Valencià es pugua conèixer de cara endins i també de cara enfora."

MARC VILA

molts els havíem tingut, la crua realitat ha demostrat que eren més il·lusions nostres que no pas possibilitats reals.

També és cert que totes les forces polítiques, fins i tot cívico-polítiques, valencianes sempre, sempre, sempre han insistit en aquesta especificitat política del País Valencià. De fet, ningú s'ha despenjat, per exemple, quan celebrem el dia nacional del País Valencià. Ni tampoc ha passat res a Mallorca, quan celebren el dia nacional de Mallorca. Fins i tot la gent més radicalment unitària o catalana participa activament en celebracions que tenen com a expressió "Dia Nacional del País Valencià". I ningú no se n'espanta. Tot plegat és la culminació d'un procés que havia d'acabar en l'adequació de "la teoria a la pràctica". Vist que la pràctica, evidentment no s'adequava a la teoria.

—*El debat identitari i definitori no està cremant energies del nacionalisme d'esquerra valencià per presentar alternatives polítiques de govern?*

—Pot ser això és una percepció de fora, però puc assegurar que, ara que hi sóc directament implicat, des del punt de vista del funcionament, d'això no se'n parla. Per tant no pot restar cap energia perquè no se li'n dediquen. Ja sabem on som i què volem.

—*Quin serà el paper del Bloc a Madrid?*

—Jo vull parlar, més que del Bloc únicament, de la coalició. Recorde que nosaltres, des de la segona miniassemblea de Valencians pel Canvi, quan érem 70 o 80 afiliats i no vora 300 com som ara, vam posar unes condicions mínimes per poder fer aquesta coalició per a les eleccions al Congrés. De primer és la de defensar sempre la concepció plurinacional, pluricultural i plurilingüística de l'estat. També volem situar-nos clarament en el marc de l'esquerra. En tercer lloc volem prioritzar els valors mediambientals per davant dels negocis de l'especulació. I per últim, defensem estrictament comportaments ètics i de dignitat política. I sempre actuant com una representació rigorosament valenciana. És a dir, no adscriure's a cap grup parlamentari espanyol.

—*El Bloc té a l'abast aconseguir representant al Congrés de Diputats espanyol. Però què passarà si, com en les eleccions a les Corts Valencianes, per poc no s'aconsegueix?*

—Si passa això, jo ja estaria ben content que es tornara a repetir l'efecte. Perquè el més de juny passat, el Bloc-els Verds es va quedar a unes dècimes de la representació parlamentària. Això, aparentment, semblava que podia desanimar la gent, i va passar just el contrari. A partir d'aquell moment, hi ha hagut un procés d'expansió i de consolidació impressionant. Veig la gent molt animada, amb ganes de fer feina. Si aconseguim representació, serà el principi d'una petita revolució. Si no es guanya, però hi ha una crescuda important, la gent continuarà animada, amb la perspectiva de del 2003.

—*Els pactes i acords entre PSOE i IU poden perjudicar el Bloc, en el sentit que les dues forces puguin recuperar part del seu electorat descontent?*

—Això no ho sap ningú. Aquest és un acord més virtual que real. Dues forces polítiques que fan un pacte

de govern, però que després no posen els mitjans per poder arribar al govern, ja m'explicaràs... El mitjà per fer un acord d'aquest tipus seria una coalició electoral que es presentara unida al Congrés i sumara els vots suficients per traure més representació. Per tant, l'eficàcia d'això no la veig enlloc excepte com a operació d'imatge. Quant al Senat, encara pitjor, perquè l'acord només s'ha produït a la meitat de circumscripcions. A Catalunya és una altra cosa, semblant a la que nosaltres haguérem volgut per al País Valencià, però ni PSOE ni EU ho van voler, únicament plantejaven sumar-se a un pacte fet a Madrid, quan el Bloc ja en tenia un amb EU i els Verds.

—*La davallada d'Unió Valenciana com a partit, quins efectes electorals pot tenir?*

—Ningú no ho sap clar. Suposant que UV tinguera un percentatge del que en podríem dir electors de bona voluntat, gent que votaven amb el cor a la mà, pensant que votaven una cosa valenciana, que han vist que allò torna a anar cap a l'extremisme més bèstia, cap a la caverna, potser alguna gent d'aquesta es pot dirigir cap al Bloc, però això no ho sap ningú.

—*També hi ha la candidatura del Front-ERC. Tot i això, el secretari general d'ERC, Josep Lluís Carod-Rovira, en repetides ocasions ha mostrat interès per iniciar un procés d'aproximació entre vostès...*

—Em sona que hi ha gent de dins d'ERC a Catalu-

"El Bloc continua situat a l'esquerra. Evidentment que no és l'esquerra clàssica, amb tots els components de classisme, etc. Però és que la societat i les ideologies també han evolucionat. Si la realitat canvia i les ideologies polítiques no, malament."

"[El Front-ERC] Em sembla una circumstància molesta i accessòria. I a mi, personalment, em pot haver incomodat, pel fet que sempre he donat suport a ERC, i ara que jo hauria pogut necessitar el seu suport, no només no me'l donen, sinó que es presenten amb el Front."

MARC VILA

nya, de respecte, amb crèdit intel·lectual, polític i nacional, que han demanat que no es presente [el Front]. No ho sé... En qualsevol cas, em sembla una circumstància molesta i accessòria. I a mi, personalment, em pot haver incomodat, pel fet que sempre he donat suport a ERC, i ara que jo hauria pogut necessitar el seu suport, no només no me'l

donen, sinó que es presenten amb el Front.

Les circumstàncies per les quals hi ha una Esquerra Republicana al País Valencià són una herència que ha rebut l'actual direcció, amb la qual es troben incòmodes. Però el manteniment d'aquestes candidatures protegeix la directiva actual, o el sector més raonable —que són amics meus personals— de crítiques eventuais dels sectors més radicals i doctrinaris. Hi ha un sector allà que encara posa la doctrina per damunt dels interessos

reals. L'únic resultat és que ells s'emporten aquells milers de vots que potser podrien ser necessaris perquè la nostra candidatura tinguera un resultat complet.

—Està definint un paper del bloc, pel que diu, però a mitjà o llarg termini... Realment som tan lluny d'una normalització nacional?

—D'una normalització nacional sí. Però lluny que una força nacional valenciana i progressista faça un paper força determinant en la política valenciana. I alguna cosa ja comença a ser veritat, perquè, per exemple, en les últimes setmanes, el conjunt de la premsa ja no ens tracta com a cosa marginal. Crec que anem cap a una situació política més complexa, més àgil i molt més reconfortant, des d'un punt de vista valencià. S'ha d'acabar amb la polaritat entre dues forces estrictament espanyoles: la dreta espanyola de sempre i l'esquerra espanyola de sempre. Per exemple, la campanya del PSPV és purament PSOE, com la mateixa campanya que fan a Extremadura. Fins i tot allò que quedava com a sigla de PSPV ha deixat d'existir.

Això és el que cal trencar. Cal un referent polític valencià amb el qual el país es puga reconèixer, encara que no es vote massivament, però que permeta que el País Valencià es puga conèixer de cara endins i també de cara enfora.

Jordi Fortuny / Enric Rimbau

Descomptes als subscriptors d'EL TEMPS

Truca'ns de dilluns a divendres al
93 309 70 04
PROMETEATRE

Teatre Principal

RENT

El musical que trenca amb tot el que està establert

25% de descompte de dimecres a diumenge. Barcelona.

Teatre Borràs

El sopar dels idiotes

25% de descompte de dimarts a divendres. Barcelona.

ROMEA

Tots eren fills meus

25% de descompte de dimarts a divendres. Barcelona.

La jaula de las locas

amb 'La extraña pareja' (Paco Morán i Joan Pera)

25% de descompte de dimecres a diumenge. Barcelona.